

WYROK Z DNIA 15 MARCA 2012 R.

III KK 363/11

Straż Graniczna jest oskarżycielem uprawnionym do złożenia wniosku o ukaranie za wykroczenie określone w art. 145 k.w.

Przewodniczący: Prezes SN L. Paprzycki.

Sędziowie: SN J. B. Rychlicki, SA (del. do SN) H. Komisarski (sprawozdawca).

Prokurator Prokuratury Generalnej: M. Wilkosz-Śliwa.

Sąd Najwyższy w sprawie Józefa W., ukaranego z art. 92 § 1 k.w., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 15 marca 2012 r., kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść ukaranego od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 5 lipca 2011 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 29 marca 2011 r.,

u c h y l i ł wyrok Sądu Okręgowego w Z. w zaskarżonej części i w tym zakresie p r z e k a z a ł sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

U Z A S A D N I E N I E

Józef W. został obwiniony przez organ Straży Granicznej o to, że:

1) w dniu 11 września 2010 r. w miejscowości W., podczas kontroli drogowej, nie zastosował się do sygnałów i poleceń osoby uprawnionej do kontroli ruchu drogowego, tj. o wykroczenie z art. 92 § 1 k.w.,

2) w dniu 11 września 2010 r. w miejscowości W., podczas kontroli drogowej, zaśmiecił drogę poprzez wyrzucenie niedopałka papierosa na drogę publiczną, tj. o wykroczenie z art. 145 k.w.

Wniosek o ukaranie został skierowany w związku z odmową obwinionego przyjęcia mandatu karnego.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2011 r., Sąd Rejonowy w T. uznał Józefa W. za winnego popełnienia obu zarzucanych mu wykroczeń i na podstawie art. 92 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 520 złotych.

Na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego, Sąd Okręgowy w Z., wyrokiem z dnia 5 lipca 2010 r., uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej przypisanego Józefowi W. wykroczenia określonego w art. 145 k.w. i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. – wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela – postępowanie o ten czyn umorzył. Ponadto, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie dotyczące orzeczonej kary grzywny i na podstawie art. 92 § 1 k.w. wymierzył obwinionemu karę nagany.

Od tego ostatniego wyroku kasację, na niekorzyść Józefa Mieczysława W., wniósł Prokurator Generalny, w części dotyczącej umorzenia postępowania o czyn określony w art. 145 k.w., podnosząc zarzut „rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w. w zw. z art. 99 k.p.s.w. i art. 95 § 4 k.p.s.w. w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1321 ze zm.), poprzez błędne przyjęcie, że Straż Graniczna nie posiada uprawnień w zakresie ścigania i występowania z wnioskiem o ukaranie za wykroczenie stypizowane w art. 145 k.w., co

spowodowało niezasadne umorzenie postępowania przeciwko Józefowi W. w powyższym zakresie”.

Ostatecznie skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Z. w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna. Ma rację skarżący, że Sąd Okręgowy błędnie przyjął, iż Straż Graniczna nie była uprawnionym oskarżycielem do złożenia wniosku o ukaranie Józefa W. za wykroczenie określone w art. 145 k.w.

Umocowanie dla Straży Granicznej do złożenia wniosku o ukaranie w przedmiotowym zakresie stanowią przepisy art. 99 k.p.s.w. oraz art. 95 § 4 k.p.s.w. w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Zgodnie z art. 95 § 4 k.p.s.w., jeżeli uprawnienie dla funkcjonariuszy określonego organu do nakładania grzywien wynika z innej ustawy, a ustawa ta nie określa wykroczeń, do których stosuje się postępowanie mandatowe, zakres wykroczeń, za które można nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego, określa w drodze rozporządzenia właściwy minister, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszym przypadku, ponieważ art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej nie określa zamkniętego katalogu wykroczeń, co do których organ ten posiada uprawnienia do nałożenia mandatu karnego.

W konsekwencji, to w wydanym w oparciu o delegację ustawową, ujętą w art. 95 § 4 k.p.s.w., rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wykroczeń, za które

funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wskazano wykroczenia, za które Straż Graniczna może nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego. Z § 2 pkt 1 tego rozporządzenia wynika, że takie uprawnienie obejmuje również wykroczenie określone art. 145 k.w.

Idąc dalej, zgodnie z art. 99 k.p.s.w., w razie odmowy przyjęcia mandatu karnego, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, organ, którego funkcjonariusz nałożył grzywnę, występuje do sądu z wnioskiem o ukaranie.

Podsumowując, w świetle przytoczonych wywodów należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy przyjmując, iż Straż Graniczna nie była uprawniona do złożenia wniosku o ukaranie Józefa W. za wykroczenie określone w art. 145 k.w., dopuścił się rażącego naruszenia wskazanych przepisów, których treść prowadzi do zgoła odmiennego wniosku. Uchybienie to miało wpływ na treść wyroku, ponieważ skutkowało niezasadnym umorzeniem postępowania wobec wyżej wymienionego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Okręgowy powinien kierować się zaprezentowanym przez Sąd Najwyższy zapatrywaniem prawnym tak, aby uniknąć uchybienia, które stało się podstawą uchylenia zaskarżonego wyroku.